

JEDAN DAN

Dejvid Nikols

Preveo
Marko Mladenović

Laguna

„Ponekad si svestan da se twoji veliki trenuci odi-gravaju, a ponekad se oni pomaljaju iz prošlosti.
Možda je isto i sa ljudima.“

DŽEJMS SOLTER, *Sagorevanje danâ*

„Čemu služe dani?
U danima živimo
Oni dolaze i bude nas
Iznova i iznova.
Oni služe da u njima budeš srećan:
Gde možemo živeti sem u danima?“

Ah, odgonetanje tog pitanja
Tera sveštenika i lekara
Da u svojim mantilima
Trče preko poljâ.“

FILIP LARKIN, „Dani“

PRVI DEO

1988–1992.

Rane dvadesete

PRVO POGLAVLJE

Budućnost

PETAK, 15. JUL 1988.

Renkilor strit, Edinburg

– Valjda je najvažnije nešto promeniti – rekla je. – Znaš, istinski nešto promeniti.

– Šta, kao „promeniti svet“?

– Ne ceo bogovetni svet. Samo ono malo oko sebe.

Trenutak su ležali u tišini, sklupčani jedno oko drugog u krevetu za jedno, a zatim oboje počeše da se smeju duboko, onako kako već smeh zvuči pred zorou. – Ne mogu da verujem šta sam upravo rekla – progundala je. – Zvuči malko otrcano, je l' da?

– Malko.

– Pokušavam da te nadahnem! Pokušavam da tvojoj bednoj duši dam poleta za veliku pustolovinu koja te čeka. – Okrenula se ka njemu. – Nije da ti to treba. Prepostavljam da si do tančina isplanirao budućnost, hvala lepo. Verovatno negde imaš neki mali dijagram ili šta već.

– Ne baš.

– Šta ćeš, onda, raditi? Kakav je veliki plan?

– Pa, moji roditelji će doći po moje stvari i šibnuće ih kod sebe, a zatim ću provesti dva-tri dana u njihovom stanu u Londonu i sresti se s nekim prijateljima. Onda Francuska...

- Baš lepo...
 - Potom možda Kina, da vidim kako je тамо, па ћу моžda у Индију, да мало туда пропутујем...
 - *Putovanje* – уздahnula је. – Тако предвидиво.
 - Шта сада путованју?
 - Пре је бежање од стварности.
 - Мислим да је стварност преценјена – рекао је у нади да би то могло звуčати тајанствено и допадљиво.
- Frknula је. – Предпостављам да је у redu, за one koji могу да га приуште. Што прости не каžeš: „Idem na dvogodišnji odmor“? Dođe mu исто.
- Зато што путовање шриши видике – рекао је, подигавши се на лакат и полубивши је.
 - Мислим да су теби видици већ мало прешiroki – казала је, окрнувши главу, макар на tren. Опет су се сместили на јастуку. – Било како било, нисам мислила на то шта ћеш радити следећег месеца, мислила сам на будућност-будућност, кад будеш имао, не знам... – Застала је, као да призива неку нестварну замисао, неку пету димензију – ...Četrdeset година или колико већ. Шта ћелиш да будеш кад будеш имао četrdeset година?
 - *Četrdeset?* – I он је деловао као да се мучи са том представом. – Не знам. Смем ли да каžem „богат“?
 - То је баš, баš плитко.
 - У redu, оnda „slavan“. – Почекао је да јој носом гурка врат.
 - Ово је мало болесно, зар не?
 - Није болесно, већ је... узбуđljivo.
 - *Uzbuđljivo!* – Сада је оношао нjen глас, нjen мекани Јоркширски нагласак, прудећи се да звуци luckasto. Често јој се то деšавало, да се млади snobovi sprdaju s njenim glasom, као да је у нjenom naglasku било нечег neuobičajenog i čudnovatog. I ne први put, она оseti utešan drhtaj odbojnosti prema njemu. Izmigoljila му се i leđima naslonila на hladan zid.

- Јесте, узбуđljivo. I треба да будемо узбуђени, зар не? Све те могућности. Као што ректор реће: „vrata mogućnosti širom su otvorena...“
 - „Ваша имена биће у sutrašnjim новинама...“
 - *Ne* бих рекла.
 - Па добро, јеси ли ти узбуђена?
 - Ја? Не, боže мој, ја сам се utronjala.
 - I ja sam. Bože... – Najednom se okrenuo i posegnuo за cigaretama на поду крај кревета, као да ћeli da smiri živce. – Četrdeset година. Četrdeset. Jebô te bog.
- Nasmešivši сe zbog njegove uznemirenosti, rešila је да је појача. – Dakle, шта ћеш радити кад будеш имао četrdeset година?
- Zamišljeno je prialio cigaretu. – Stvar је у tome, Em...
- „Em“? Ko је „Em“?
 - Ljudi te зову Em. Čuo sam ih.
 - Da, *prijatelji* me зову Em.
 - Smem li onda i ja да те зовем Em?
 - Само izvoli, *Dekse*.
 - Dakле, porazmislio sam мало o читавој тој приčи о „старењу“ i zaključio kako бих voleo да останем упрано ovakav kakav sam sada.
- Dekster Mejhju. Zagledala сe kroz šiške у njega, naslonjenog на јефтино, dugmadима ukrašено vinilско uzglavlje, i чак i без naočara беше јој јасно зашто bi on ţeleo да остане баš takav kakav је. Zatvorenih očiju, s cigaretom nehajno zaledljenom за donju usnu, dok mu прва јутарња светlost greje једну stranu lica kroz crveni filter od zavesa, имао је dar да izgleda као да је у веćitoj pozи за fotografisanje. Ema Morli smatrala је да је „naočit“ smešna reč, reč koja припада деветнаестом веку, ali za то заиста nije postojala nijedna друга, sem možda „lep“. Lice му је било од onih на којем се primećuju i kostи испод коže, као да bi чак i njegova gola lobanja izgledala privlačно. Lep

nos, malčice sjajan od masnoće, i tamnu kožu ispod očiju koje deluju gotovo natečene, orden časti od silnog pušenja i sitnih sati koje je proveo namerno gubeći na strip-pokeru od devojaka iz koledža „Bidejls“. Bilo je u njemu nečeg mačjeg: prefinjene obrve, usta izveštačeno napućena, usne za nijansu tamnije i pune, ali sad suve i ispucale, i crvene od bugarskog crnog vina. Na njeno zadovoljstvo, kosa mu je bila užasna, kratka pozadi i sa strane, s groznim malim čuperkom napred. Ono gela što je stavio bilo je popustilo, i sada je čuperak delovao živahno i paperjasto, kao kakav smešan šeširić.

I dalje zatvorenih očiju, izbacio je dim kroz nos. Očigledno je znao da ga ona posmatra jer je gurnuo ruku pod pazuh, stegnuvši pektore i biceps. Odakle mu ti mišići? Svakako ne od sportskih aktivnosti, sem ako u njih ne ubrajamo golišavo kupanje i igranje bilijara. Verovatno je posredi samo nekakvo zdravlje koje se u porodici prenosi s kolena na koleno, zajedno s akcijama, deonicama i kvalitetnim nameštajem. Dakle, naočit, ili čak lep, sa šarenim boksericama spuštenim na kukove, i nekako tu u njenoj postelji u malenoj iznajmljenoj sobi na kraju četvrte godine koledža. „Naočit“! Šta zamišljaš da si, Džejn Ejr? Odrasti. Budi razumna. Ne zanosi se.

Ugrabila mu je cigaretu iz ruke. – Mogu da te zamislim sa četrdeset godina – rekla je, s tragom pakosti u glasu. – Mogu to ovog trena da ti opišem.

Osmehnuo se ne otvorivši oči. – Samo izvoli.

– U redu... – Uzvrpoljila se i povukla naviše, s jorganom pod pazusima. – Nalaziš se u sportskom automobilu sa spuštenim krovom u Kensingtonu ili Čelsiju ili tako negde, a kod tih kola je neverovatno to što su nečujna, jer sva kola će biti nečujna, ne znam, kada – 2006?

Čvršće je zažmурio da bi izračunao. – 2005...

– I taj auto lebdi tri pedija od tla i piči Kingz roudom a ti imaš stomačić poput jastučića, ušuškan pod kožnim volanom, i one rukavice bez nadlanica, kosa ti se proredila i ne vidi ti se brada. Ti si krupan čovek u sitnim kolima s tenom nalik pečenoj čurki...

– A da pričamo o nečem drugom?

– A pored tebe je žena s naočarima za sunce, tvoja druga, ne, treća supruga, manekenka, ne, *nekadašnja* manekenka, ima dvadeset tri godine, upoznao si je dok je ležala na haubi nekih kola na sajmu automobila u Nici ili tako negde, prelepa je i glupa kô noć...

– Pa baš lepo. Imam li dece?

– Nemaš dece, samo tri razvoda, i petak je u julu i vas dvoje idete u neku kuću na selu, a u malenom prtljažniku tvog lebedećeg automobila nalaze se teniski reketi i maljevi za kroket i korpa puna vrsnih vina i južnoafričkog grožđa i jednih malih prepelica i špargle i vetar ti duva u čelo a ti si vrlo, vrlo zadovoljan sobom i žena broj tri, četiri, šta god već, osmehuje ti se sa otprilike dvesta blistavih belih zuba a ti joj uzvraćaš osmehom i trudiš se da ne misliš na to da nemate ništa, ama baš ništa, da kažete jedno drugom.

Naglo se zaustavila. Zvučiš kao lujka, rekla je sebi. Molim te potradi se da ne zvučiš kao lujka. – Naravno, ako ti je ikakva uteha, svi mi ostali poginućemo u nuklearnom ratu dobrano pre toga! – vedro je kazala, ali on se i dalje mrštio na nju.

– Možda bi onda trebalo da odem. Ako sam tako plitak i iskvaren...

– Nemoj, ne idi – rekla je, malko prebrzo. – Četiri je ujutru.

Povukao se naviše dok mu lice nije bilo na puki pedalj od njenog. – Ne znam otkud ti ta predstava o meni, ti me maltene i ne poznaješ.

– Znam taj tip.

- Taj tip?
- Viđala sam ja vas kako se mivate po Katedri za savrme-ne jezike, njačete jedni na druge, priređujete večere sa crnim kravatama...
- Ja čak i nemam crnu kravatu. A svakako ne njačem...
- Furate jahtama po Mediteranu na dugim odmorima, tatinisnovi...
- Ako sam tako odvratan... – Ruka mu je sada bila na njenom bedru.
- ...što jesi.
- ...zašto onda spavaš sa mnom? – Ruka mu je bila na njenoj toploj mekoj butini.
- Zapravo, mislim da nisam spavala s tobom, zar ne?
- Pa, to zavisi. – Nagnuo se i poljubio je. – Preciznije se izražavaj. – Ruka mu je bila na dnu njene kićme, a nogu je uvlačio između njenih nogu.
- Uzgred – promrmljala je, usana pritisnutih uz njegove.
- Šta? – Osetio je kako mu se njena nogu poput zmije obavija oko noge, privlačeći ga bliže.
- Treba da opereš zube.
- Ne smeta mi ako tebi ne smeta.
- Stvarno je grozno – nasmejala se. – Osećaš se na vino i pljuge.
- Onda je u redu. Osećaš se i ti.
- Glava joj se trgnu unatrag, prekidajući poljubac. – Je l?
- Ne smeta mi. Volim vino i pljuge.
- Vraćam se za tren. – Naglo je odigla jorgan, pentrajući se preko njega.
- Kuda ćeš sad? – Stavio je ruku na njena gola leđa.
- Samo do kloce – rekla je, uzimajući naočare sa gomile knjiga kraj kreveta, krupne, s crnim socijalnim okvirima, standardnog oblika.
- „Kloca“, „kloca“... izvini što nisam upoznat sa...
- Ustala je, s rukom preko grudi, pazeći da mu ostane okre-nuta leđima. – Nemoj da odeš – kazala je, tiho izlazeći iz sobe, zakačivši dva prsta za lastiš gaćica kako bi svukla tkanicu na vrh butina. – I nemoj da se igraš sam dok me ne bude bilo.
- Izdahnuo je kroz nos i povukao se naviše na postelji, obuhvatajući pogledom oronulu jeftinu sobu i znajući sa apsolutnom sigurnošću da se negde među umetničkim razglednicama i fotokopijama plakata za gnevne komade krije fotografija Nelsona Mandele, kao kakvog sanjalačkog idealnog dečka. Za poslednje četiri godine u tom gradu video je mnoštvo takvih spavačih soba, raštrkanih kao mesta zločinâ, soba u kojima nikada nisi dalje od četiri koraka od nekog albuma Nine Simon, i premda je istu spavaču sobu retko viđao dvaput, sve mu je to bilo i te kako poznato. Pregorele noćne svetiljke i zapuštenе kućne biljke, miris praška za rublje na jeftinim čaršavima neodgovarajuće veličine. A ona je uz to gajila i onu umetnički pretencioznu devojačku strast prema fotomontaži: blicom napravljene fotke prijatelja sa koledža i porodice nabacane između postera Šagala, Vermera i Kandinskog, Če Gevare, Vudija Aleu i Semjuela Beketa. Tu ništa nije bilo neutralno, sve je izražavalо privrženost ili stav. Ta soba bila je svojevrstan proglaš, i Dekster njenu vlasnicu sa uzdahom prepozna kao jednu od onih devojaka koje reč „buržuj“ koriste kao uvredljivu. Bilo mu je jasno zašto bi reč „fašista“ mogla imati negativne konotacije, ali reč „buržuj“ mu se dopadala, kao i sve što uz nju ide. Sigurnost, putovanje, dobra hrana, lepi maniri, ambicija; za šta bi on to trebalo da se izvinjava?
- Posmatrao je kako mu se dim vije iz usta. Opipavajući rukom u potrazi za pepeljarom, kraj kreveta je pronašao jednu knjigu. *Nepodnošljiva lakoća postojanja*, hrbata naboranog na „erotskim“ delovima. Nevolja sa tim vatreno individualnim

devojkama jeste u tome što su sve potpuno iste. Još jedna knjiga: *Čovek koji je svoju ženu pobrkao sa šeširom*. Gluperda, pomislio je, uveren da on takvu grešku nikada neće napraviti.

Sa svoje dvadeset tri godine, Dekster Mejhju nije imao ništa jasniju viziju budućnosti od Eme Morli. Nadao se da će biti uspešan, da će osvetlati obraz roditeljima i da će spavati sa više od jedne žene u isto vreme, ali kako sve to pomiriti? Želeo je da bude predmet članaka u časopisima, i nadao se da će jednog dana doživeti retrospektivu svog rada, iako bez ikakve jasne predstave o tome šta bi taj rad mogao biti. Želeo je da živi život do daske, ali bez ikakvih neprijatnosti ili komplikacija. Želeo je da živi život tako da ako ga neko nasumice fotografiše, ta fotografija bude kul. Važno je da sve izgleda kako treba. Provod: treba da bude mnogo provoda, a tuge tek onoliko koliko je zbilja neophodno.

Nije to bio bogzna kakav plan, i neke greške već su bile počinjene. To veče, na primer, zasigurno će ostaviti nepovoljne posledice: suze, neprijatne telefonske pozive i optužbe. Verovatno bi trebalo da odmagli odatile što je pre moguće, i on letimice pogleda u svoju odbačenu odeću spremajući se za bekstvo. Iz kupatila dopreše upozoravajuće tandrkanje i lupanje prastarog vodokotlića, i on brže-bolje vrati knjigu na mesto, pronašavši ispod kreveta malu žutu konzervu „kolman“ senfa koju je otvorio kako bi potvrđio da se u njoj, da, zaista nalaze kondomi, zajedno sa sitnim sivim ostacima jednog džointa, nalik mišjem izmetu. Budući da je ta mala žuta kutija sadržavala u sebi obećanje seksa i droge, on se ponovo ponada i odluči da ostane bar još malo.

U kupatilu, Ema Morli obrisa sa ugla usana ostatke paste za zube u obliku polumeseca i upita se nije li sve to jedna užasna greška.

Eto je, posle četiri ljubavno jalove godine, napokon, napokon u krevetu s nekim ko joj se zaista dopada, ko joj se dopao još kada ga je prvi put videla, 1984. na nekoj žurci, i već za koji sat, on će otići. Verovatno zauvek. Teško da će je pitati da podje s njim u Kinu, a ona ionako bojkotuje Kinu. Ali on je u redu, zar ne? Dekster Mejhju. Uistinu, podozревa da i nije baš toliko bistar, i da je malčice prezadovoljan sobom, ali popularan je i duhovit i – nema svrhe poricati – veoma naočit. Zašto je onda tako mušičava i zajedljiva? Zašto jednostavno ne može da bude samouverena i zabavna, kao one droljaste, živahne devojke s kojima on obično visi? Na prozorčetu kupatila videla je prvu jutarnju svetlost. Trezvenost. Počešavši se vrhovima prstiju po svojoj jezivoj kosi, iskreveljila se, zatim povukla lanac prastarog vodokotlića i uputila se nazad u sobu.

Iz postelje, Dekster ju je posmatrao kako se pojavljuje na vratima, u odori i četvrtastoj kapi s ravnim vrhom koje su morali da iznajme za svečanu dodelu diploma, s nogom oko dovratka kao u kakvoj igri zavođenja i svojom u rolnu smotanom diplomom u ruci. Zagledala se u njega preko naočara i navukla kapu nisko na oko. – Šta kažeš?

– Stoji ti. Sviđa mi se taj nonšalantni ugao. Sad je skini i vrati se u krevet.

– Neće ići. Ovo me je stajalo trideset funti. Hoću da ga iznosim za sve pare. – Zavrta je odoru kao da je vampirski plašt. Dekster uhvati jedan njen kraj ali ona ga mlatnu urolonom diplomom, a zatim sede na rub postelje, sklopi naočare i ramenima smaće odoru. Tek na časak uspeo je da ugleda njena naga leđa i oblinu njene dojke pre no što se one izgubiše pod crnom majicom sa natpisom koji je zahtevao trenutno jednostrano nuklearno razoružanje. To je to, pomislio je. Ništa ne

ubija seksualnu želju bolje od dugačke crne majice s političkom porukom, sem možda onog albuma Trejsi Čepmen.

Pomiren sa sudbinom, dohvatio je njenu diplomu sa poda, srolao guminicu niz svitak i objavio: – Engleski jezik i istorija, Dvostruki bakalaureat s počastima, 1. klasa.

– Čitaj i plači, dečače s diplomom druge klase. – Posegnula je za svitkom. – Ej, pažljivo s tim.

– Uramićeš je, je l' da?

– Mama i tata će dati da se od nje napravi poster. – Čvrsto ju je smotala, potapšavši je po krajevima. – I laminirani podmetači za tanjire. Mama će je istetovirati na leđima.

– Gde su ti uopšte roditelji?

– O, odmah tu u susednoj sobi.

Lecnuo se. – Bože, stvarno?

Nasmejala se. – Ne. Odvezli su se natrag u Lids. Tata misli da su hoteli za snobove. – Sklonila je svitak pod krevet. – A sad se mrdni malo – rekla je, gurkajući ga na hladnu stranu dušeka. Pustio ju je u postelju, donekle trapavo joj podvukavši ruku pod ramena, istraživački je ljubeći po vratu. Okrenula mu se licem, brade privučene grudima.

– Dekse?

– Mm.

– Hajde samo da se mazimo, važi?

– Naravno. Ako tako želiš – učtivo je kazao, mada zapravo nikada nije uviđao svrhu maženja. Maženje je za baba-tetke i plišane mede. Od maženja ga hvata grč. Najbolje je bilo odmah priznati poraz i otići kući što je pre moguće, ali ona mu je, kao da je to njena teritorija, smeštala glavu na rame, i neko vreme ležali su tako, kruti i sputani, pre no što je rekla:

– Ne mogu da verujem da sam rekla „mazimo“. Do vraga – *mazimo*. Izvini zbog toga.

Nasmešio se. – Nije strašno. Bar nisi rekla *vatamo*.

– *Vatamo* je prilično bezveze.

– Ili *vaćarimo*.

– *Vaćarimo* je odvratno. Obećajmo da se nikada, nikada nećemo *vaćariti* – kazala je, istog trena zažalivši zbog te opaske. Šta, zajedno? Čini se da su male šanse za to. Opet utonuše u tišinu. Pričali su, i ljubili se, proteklih osam sati, i oboje su osećali onaj težak umor koji čitavo telo sustiže u svitanje. U zaraslom stražnjem vrtu cvrkutali su kosovi.

– Obožavam taj zvuk – promumlao je u njenu kosu. – Kosovi u zoru.

– Ja ga mrzim. Tera me da mislim kako sam učinila nešto zbog čega ču zažaliti.

– Zato ga i volim – rekao je, ponovo ciljajući onaj tajanstveni, dopadljivi utisak. Časak docnije, dodao je: – Što, jesi li?

– Šta?

– Učinila nešto zbog čega ćeš zažaliti?

– Šta, misliš na ovo? – Stegla mu je ruku. – O, prepostavljam da jesam. Još ne znam, u redu? Pitaj me ujutru. Što, jesi li ti?

Pritisnuo joj je usne na teme. – Naravno da nisam – kazao je i pomislio: *ovo nikada, nikada ne sme da se ponovi*.

Zadovoljna njegovim odgovorom, privila mu se bliže. – Trebalо bi malо da odspavamo.

– Zašto? Sutra nema ničega. Nema rokova, nema posla...

– Jedino čitav naš život, koji se pruža pred nama – pospano je rekla, upijajući njegov divan, topao, ustajao miris i istovremeno osetivši kako joj preko ramenâ prelazi drhtaj uznemirenosti na samu tu pomisao: nezavisan život odraslog. Ne oseća se kao odrasla osoba. Nikako za to nije spremna. Kao da se usred noći oglasio protivpožarni alarm, a ona stoji na ulici s na brzinu skupljenom odećom u naručju. Ako ne uči, šta treba da radi? Kako će ispuniti dane? Nije imala pojma.

Štos je u tome, rekla je sebi, biti odvažan i odlučan i promeniti nešto. Ne baš promeniti svet, samo ono malo oko sebe. Izaći u svet sa svojim dvostrukim bakalaureatom sa počastima, svojom strašcu i novom električnom pisaćom mašinom marke „smit korona“ i vredno raditi na... nečemu. Možda promeniti ljudima život umetnošću. Lepo pisati. Negovati prijateljstva, ostati veran svojim principima, živeti strasno i punim plućima i dobro. Steći nova iskustva. Voleti i biti voljen ako je ikako moguće. Jesti pametno. I tako to.

Nije to bogzna kakva životna filozofija; svakako nije filozofija koju s nekim može da podeli, ponajmanje s ovim čovekom, ali to je ono u šta veruje. Za sada je ovih prvih nekoliko sati nezavisnog odraslog života proteklo dobro. Možda će ujutro, posle čaja i aspirina, čak smoći hrabrosti da ga pozove nazad u krevet. Dotad će oboje biti trezni, što ništa neće olakšati, ali ko zna, mogla bi u tome i uživati. U onih nekoliko navrata kada je s mladićima odlazila u krevet, na kraju je uvek plakala ili se kikotala, i možda bi bilo lepo probati nešto između. Zapitala se ima li kondoma u konzervi od senfa. Nema razloga da ih ne bude, bili su tu poslednji put kada je proveravala: februar 1987, Vins, hemijski inženjer dlakavih leđa koji joj je istresao nos u jastučnicu. Veseli dani, veseli dani...

Napolju je počelo da se razdanjuje. Dekster je gledao kako ružičasta boja novog dana probljeskuje kroz teške zimske zavese iznajmljene zajedno sa sobom. Pazeći da je ne probudi, pružio je ruku, bacio opušak cigarete u šolju iz koje je pio vino i zagleđao se u tavanicu. Sada su slabi izgledi da će zaspasti. Umesto toga će tražiti obrasce na sivom premazu za plafon dok ona posve ne bude utonula u san, potom se iskrasti ne budeći je.

Razume se, ako sada bude otisao to će značiti da je više nikada neće videti. Zapitao se bi li mu zamerila i prepostavio da bi: obično zameraju. Ali, da li bi on zamerio sebi? Četiri godine

sasvim se lepo snalazio i bez nje. Do sinoć je mislio da se zove Ana, a ipak na žurci nije mogao da prestane da je gleda. Zašto je dosad nije primetio? Proučavao joj je lice dok je spavala.

Lepa je, ali čini se da je to jedi. Njena riđe obojena kosa gotovo je namerno loše podšišana; verovatno se sama šišala pred ogledalom, ili ju je šišala Tili kako-se-već-preziva, ona bučna, krupna devojka s kojom deli ovaj stan. Koža joj se odlikuje bledom podbuluošću što govori da je previše vremena provodila u bibliotekama ili u ispijanju krigli piva u pabovima, a kad stavi naočare deluje smušeno i preozbiljno. Brada joj je mekana i blago bucmašta, premda je to možda samo salce iz detinjstva (ili sada nije baš umesno reći „bucmasta“ i „salce iz detinjstva“? isto kao što joj se ne bi moglo reći da ima straobalne grudi, čak i ako to jeste tačno, a da se sva ne uvredi).

Ostavi se sad toga, vrati se na lice. Vrh njenog lepog nosića neznatno se sjaji od masnoće, a čelo joj je istačkano sitnim bubuljicama, ali ako se to zanemari ne može se poreći da joj je lice – pa, lice joj je pravo malo čudo. Sada kada su joj oči zatvorene on shvata da se ne seća njihove tačne boje, već samo toga da su krupne i bistre i vesele, kao i dve bore na uglovima njenih širokih usta, duboke zgrade koje se produbljavaju kada se smeje, što izgleda često radi. Glatki, ružičasto prošarani obrazi, mesnati jastučići koji izgledaju kao da bi bili topli na dodir. Nema ruža, već meke usne boje maline koje drži čvrsto zatvorene kada se smeje kao da ne želi da pokazuje zube, koji su malko prekrupni za njena usta, a uz to joj je još prednja gornja jedinica malčice okrnjena, što sve zajedno ostavlja utisak da nešto suzdržava, smeh ili neku duhovitu primedbu ili kakvu sjajnu internu šalu.

Ukoliko sada bude otisao, verovatno više nikada neće videti to lice, sem možda na nekom groznom okupljanju kroz deset godina. Ona će biti debela i razočarana i gundaće što se iskrao

bez pozdrava. Najbolje da ode tiho, i da se ne pojavljuje na okupljanjima. Ostavi to iza sebe i okreni se budućnosti. Ima tamo napolju još mnogo lica.

Ali upravo kada je odluka pala, njena usta se rastegoše u širok osmeh, i ne otvarajući oči ona upita:

- Pa, šta misliš, Dekse?
- O čemu, Em?
- O meni i tebi. Je li ovo ljubav, šta misliš? – i tiho se nasmeja, čvrsto spojenih usana.
- Samo spavaj, hoćeš li?
- Onda prestani da mi zuriš u nos. – Otvorila je oči, plavozelene, bistro i pronicljive. – Šta je sutra? – promrmljala je.
- Misliš danas?
- Danas. Ovaj vedri novi dan koji nas čeka.
- Petak. Ceo dan je petak. Sveti Svitun, kad smo već kod toga.

– Šta je to?

- Tradicija. Ako danas bude padala kiša, padaće i narednih četrdeset dana, ili čitavo leto, ili tako nešto.

Namrštila se. – To nema nikakvog smisla.

- I ne treba da ima. To je sujeverje.
- Ako gde bude padala kiša? Negde uvek pada kiša.
- Na grobu svetog Svituna. On je sahranjen pored Vinčesterske katedrale.
- Otkud ti sve to znaš?
- Išao sam tamo u školu.
- Izvinite, moliću lepo – promumlala je u jastuk.
- „Ako na Svituna počne liti/Nešto tra-la-la će biti.“
- Baš lepa pesma.
- Parafraziram.

Opet se nasmejala, zatim dremljivo podigla glavu. – Nego, Dekse?

- Em?
- Ako danas ne bude padala kiša?
- Aha?
- Šta radiš kasnije?
- Reci joj da si zauzet.*
- Ništa posebno – kazao je.
- Hoćemo li onda nešto da radimo? Ti i ja, mislim?
- Pričekaj dok ne zaspi i onda se iskradi.*
- Hoćemo. Važi – rekao je. – Hajde nešto da radimo.
- Pustila je da joj glava ponovo padne na jastuk. – Novi novcati dan – promrmljala je.
- Novi novcati dan.